

Čas přípravy
5 minut

Čas realizace
6 x 1 hodina

Prostor
les, louka, klubovna

Roční období
jaro–podzim

Počet účastníků
libovolný

Věková kategorie
12–14 let

PŘÍRODA ŠESTI SMYSLY

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: sociální a personální, k učení, komunikativní.

Konkrétní cíl:

Poznávání přírody, prohlubování pozitivního vztahu k ní.

Motivace:

Přírodě se člověk nevyhne, obklopuje nás všude kolem nás. Ale dokážeme ji také vnímat? Zkusme si uvědomit, že dokáže působit na každý náš smysl. Kterým smyslem ji vnímáme nejsilněji? A co je nám nejpříjemnější?

Potřeby:

Pro každé dítě karton, lepidlo, hrnky, šátek.

K tomuto metodickému listu není k dispozici žádný pracovní list.

Provedení:

Člověk vnímá svět okolo sebe různými smysly, stejně tak na nás působí i příroda. Během jednoho výletu nebo několika schůzek si postupně na šesti zastávkách vyzkoušíme poznávání přírody všemi smysly.

Zrak: Každé dítě dostane překližku nebo tvrdý karton a na něj si lepí zajímavé „kousky přírody“, které si předtím nasbíralo při výletu nebo v okolí tábořiště – barevně sladěné nebo naopak zcela různorodé, záleží na každém.

Sluch: V lese na pasece si všichni sednou do trávy, zavřou oči a poslouchají. Jaké zvuky kdo slyšel a jak se dají vysvětlit? V klubovně lze tento bod doplnit ještě nahrávkami zvuků různých ptáků nebo lesní zvěře – pouštění z počítače.

Čich: Každý dostane hrnek a do něj si postupně přidává věci, které mu voní – rostliny, houby, kousky dřeva, jahody, borůvky apod., popř. koření. Je možné ve dvojicích zkoušet určovat, co má v hrnku ten druhý, jen podle vůně. Jistě se v okolí tábořiště nebo v kuchyni najde něco, co nevoní nikomu.

Varianta: Dětem zavážeme oči a podle vůně se snaží odhadnout, k čemu čichají. Do pytlíku dáme například kůru, listy, jehličí, mátu, heřmánek, kopřivu, seno atd.

Chuť: Najděte v okolí takové plody nebo rostliny, které jsou jedlé a chutné. Najděte je a přineste. Ve dvojicích opět můžou děti ochutnávat „pochutiny“ toho druhého. Při této příležitosti je důležité upozornit na jedovaté rostliny a houby (například rulík zlomocný, blín černý, náprstník velkokvětý, konvalinka vonná, lýkovec jedovatý, pryskyřník prudký, pivoňka lékařská, vlašovičnick větší, bolševník a jmelí bílé; z hub například muchomůrka tygrovaná, červená, zelená a citronová, nejedlý je například hřib žlučový zvaný hořčák).

Hmat 1: Dítě si se zavázanýma očima najde strom a snaží se zapamatovat si ho jen pomocí hmatu – zkoumá strukturu kůry, kde jsou větve, suky a podobně. Poté ho odvedeme stranou, rozvážeme mu oči a jeho úkolem je najít ten „svůj“ strom.

Varianta: Dítě může podobně po hmatu hledat pařez, kámen v lomu apod.

Hmat 2: Připravíme přibližně 20 metrů dlouhou stezku, jejíž povrch budou tvořit různé přírodniny – např. kůra, jehličí, listí, piliny, hlína, kameny, šišky, klacíky. Dítě jde se zavázanýma očima a bosé a snaží se odhadnout, po čem jde. Následně je vhodná diskuse, které materiály mu byly příjemné.

Hmat 3: Děti poslepu přiřazují šišky k větvičkám.

Intuice: Na klidné louce si každý najde klidné místo, kam si lehne, zavře oči a nechá na sebe přírodu působit. Představuje si, co způsobuje zvuky, co slyší, co cítí a co mu příroda říká. Každé dítě takové působení vnímá jinak, určitě mu hlavou běží mnoho představ a záleží jen na vedoucím a na dětech samotných, zda po otevření očí bude následovat povídání o představách a pocitech.

Na tuto činnost lze navázat v soutěži Pionýrská stezka.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Příroda, Poznání a Paměť.

Moje poznámky:

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Aktivita umožňuje začlenění dětí do kolektivu a nevytváří bariéry pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Vedoucí musí dbát na individuální přístup k těmto dětem a respektovat obecná doporučení v úvodní části metodiky.

Pozor na:

Při sbírání rostlin a hub je třeba dávat velký pozor na jedovaté druhy.

Moje poznámky: